

Извештај за Еразмус + пројекат реализован у периоду од 16.4. - 20.3.2026. године

Школа домаћин: Istituto Comprensivo Statale "Salvatore Quasimodo", Сицилија, Италија.

15.3.2026. – Путовање

Ово је био дан мог путовања до далеке Сицилије. У касним вечерњим сатима, нас пет ученика седмог разреда, педагог школе и наставница хемије, кренули смо пут аеродрома у Софији. Пут је протекао добро, а узбуђење је расло са сваким пређеним километром. У јутарњим сатима, летом из Софије, стигли смо на острво Сицилија, у град Катанија, одакле смо аутобусом допутовали до града Ђела на југозападу острва. Дочекали су нас још узбуђенији домаћини. Дечек је обећавао добру сарадњу и жељу да се испуне сва очекивања везана за пројекат.

16.3.2026. – Први дан

Време смо посветили посети часова. Прво смо присуствовали часовима страних језика. Имали смо прилику да пратимо наставу италијанског, француског и енглеског језика. Током посматрања наставе страних језика фокус је био на комуникацији, а методе учења су веома сличне методама које примењујемо у нашој школи. Акценат је и на функционалној писмености, развијању вештина говора и слушања. Наставници све време оснажују ученике за слободну конверзацију. Атмосфера на часовима није била строго формална већ прожета искреном срдечношћу домаћина која је одмах уклонила сваку језичку и културолошку баријеру. На овим часовима смо разговарали са својим вршњацима на енглеском језику. Било је тренутака када смо једни друге учили појединим речима матерњег језика. Оно што ми се посебно допало јесте лакоћа учења сличних страних језика. Научио сам чак и читаве фразе на италијанском и француском језику, које сам користио све време мог боравка тамо. Истог дана смо посетили и часове музичке културе и физичког васпитања. Посебан утисак је оставио час музичке културе који је био посвећен креативном изражавању. Имали смо задатак да исту познату композицију изведемо на различите начине користећи доступне инструменте. Циљ је био да се променом темпа, динамике и начина свирања дочарају специфична осећања: туга, срећа, љутња, равнодушност. Схватио сам да овакав приступ подстиче емпатију и креативно мишљење код ученика. Посебно је било занимљиво што је текст песме био на француском језику, па смо имали прилику да кроз музику усавршавамо знања из овог предмета. Час физичког васпитања одвија се у фискултурној сали на сличан начин као и у нашој школи. Салу деле два одељења, при чему се ученици та два одељења не мешају међусобно у активностима. Приметио сам да се у школи у Ђели велики значај придаје сарадњи унутар тима, као и међусобном поштовању.

17.3.2026. Други дан

Због доласка Еразмус тима из Француске у школу чији смо гости, свечани пријем одржан је у уторак. Добродошлица Еразмус нашем тиму из Краљева и тиму из Авињона организована је као свечани културни догађај. Програм је садржао наступ школског оркестра у коме су биле заступљене гитаре, виолине, бубњеви и пијанина. Наступ ученика садржао је и традиционални сицилијански народни плес којим су нам представили богато културно наслеђе Сицилије. Извођењем националних химни Србије, Француске и Италије указано је поштовање свим учесницима пројекта. Млађи ученици школе у одвојеној згради желели су да нас поздраве, па су и они припремили програм добродошлице. Наставнице које тамо предају су пре три године доводиле ученике ове школе код нас, па су желеле да нам освеже памћење приказавши нам филм са сликама и активностима у нашој школи. Након завршетка церемоније отварања посетили смо часове.

На часу историје фокус је био на историји Ђеле. Уместо сувопарних чињеница наставник нас је водио кроз анализу значајних објеката и археолошких локалитета.

Оно што смо видели на часу информатике је прави пример примене ИКТ-а у образовању. На првом часу информатике, користећи дигитални алат Metasteps, правили смо фото-галерију

Ђеле, а на другом креирали виртуелну туру кроз историју града. Ту су се нашле препознатљиве грађевине у Ђели као што су Torre di Manfredi и Chiesa Madre – Santa Maria Assunta.

Након часова уследило је послужење локалним специјалитетом – пицом. Ово слободно време смо искористили за разговор са домаћинима, како би се што боље повезали и упознали. Време после опуштеног дружења у школи, провели смо у сарадњи са Plastic Free association, где смо чистили плажу у близини школе. Задатак је имао за циљ подизање свести о очувању обалског екосистема Сицилије. Одмах смо уочили проблем пластичног отпада и микропластике, учећи о важности рециклаже и заштите биодиверзитета Средоземног мора. Закључили смо да је овакав вид наставе у природи много ефикаснији од теоријских предавања у кабинету. Значајан је за развој тимског духа, одговорности, емпатије и солидарности. Задатак чишћења је успешно обављен, што су проpratили и локални медији. У разговору са члановима нашег тима, дошли смо на идеју како би било добро да сличан пројекат реализујемо и у нашој школи која се налази близу реке Ибар.

18.3.2026. Трећи дан

Домаћини су овог дана решили да нам дочарају јединствен спој историје и аутентичног медитеранског начина живота. Историју града упознали смо кроз интересантне сегменте које нам је представио локални водич. Оно што нам је било посебно интересантно је то што се настава одвијала на улицама овог прелепог града. Научили смо да су град основали грчки колонисти са Родоса и Крита. Група локалних глумаца за нас је оживела историју Ђеле кроз перформансе на аутентичним локацијама и упознала нас са традицијом. Показали су нам како се меси хлеб, у чему смо и учествовали, како се прави сапун и намаз од маслина, а приказали су нам и традиционалну игру која се зове сицилијанска тарантела. Након овог занимљивог часа историје на отвореном простору, за све нас је била организована игра „Потрага за фотографским благом“. У овој игри имали смо задатак да тражимо задате локације. Били смо подељени у групе. Свака група је била мешовита. Чинили су је ученици из Италије, Француске и Србије. Ми смо се одлично снашли и испунили задатак. С обзиром на то да је група сачињена од ученика из различитих земаља, ови часови географије учинили су да више међусобно комуницирамо.

Након испуњења задатака отишли смо у школу и присуствовали часу роботике. Правили смо и конструисали роботиће од Lego коцки и специјалних додатака у које се могу ставити батерије, како би они могли да се крећу и како би им се могле задавати команде. За крај дана у школи је организована забава на којој је пуштана музика на италијанском, француском и српском језику.

19.3.2026. Четврти дан

У раним јутарњим часовима кренули смо пут Агригента, града на југозападу Сицилије, познатом по изузетно богатом античком наслеђу.

Наравно, логично је било да ћемо имати наставу историје у овом занимљивом окружењу.

Сазнали смо да се Агригенти налази на јужној обали Сицилије, уз Средоземно море.

Карактерише га брдовит терен са погледом на море и плодна земљишта погодна за пољопривреду (маслине, винова лоза, цитруси). Овај положај је у прошлости омогућио развој трговине и културних контаката са другим медитеранским земљама.

Посетили смо и чувену башту, познату као Башта Колимбетре. Ова башта представља пример очуваног медитеранског екосистема и значајна је због великог броја аутохтоних биљних врста и традиционалног начина узгоја биљака. Имали смо прилику да посматрамо различите биљне врсте (цитрусе, маслине, ароматичне биљке) и разговарамо о значају заштите природе.

У истом месту, окружени зеленилом, имали смо и радионицу ликовне културе. Израђивали смо мозаике од зрневља и биљака, инспирисани античком уметношћу Агригента и природом у којој се налазе. Током радионице развијали смо креативност и вежбали фину моторику

користећи природне материјале (семенке, лишће, траве). На овај начин упознавали смо се са техником мозаика која потиче још из античког доба.

Посета Агригенту омогућила нам је да на јединствен начин повежемо знања из историје, географије, биологије и ликовне културе.

20.3.2026. Пети дан

Последњи дан нашег дружења био је посвећен посети музеја грчких реликвија "Museo dei Relitti Greci" који чува остатке грчког брода из 5. века нове ере. Кроз филмове који су приказани на пројекторима упознали смо се са техникама античке бродоградње и трговинским путевима Медитерана. Гледајући амфоре и керамику стекли смо представу о културној размени између античке Ђеле и остатка хеленског света и разумели значај Ђеле у Magna Graecia периоду.

Истог дана смо посетили и језеро Бивиере ди Ђела. Захваљујући превођењу љубазних наставника наших домаћина из школе, слушали смо предавање на енглеском језику. Посебно је било интересно што је ово језеро слано, али се у једном делу у њега улива слатка вода. Часови биологије и екологије на језеру Бивиере ди Ђела замишљени су као „учионица на отвореном“. Помоћу двогледа посматрали смо корњаче и различите врсте птица, а проучавали смо и специфичну вегетацију, биљке које воле со, као и трску која окружује језеро, уз анализу начина на које се биљке прилагођавају влажном и сланом земљишту.

На крају дана приређена је опроштајна церемонија Еразмус+ пројекта у школи. Све нас су поздравили носиоци Еразмус пројекта школе "Salvatore Quasimodo". Сви смо добили сертификате о учешћу. Овој церемонији су присуствовали и чланови породица у којима смо били смештени. Донели су „залогаје Сицилије“: аранчине, тавола калда, каноле, панцероте и друге специјалитете, којима смо се сви заједно служили. Посебно изненађење била је торта у облику Сицилије. Атмосфера је била прелепа. Сви смо били пуни утисака након пет заједнички проведених дана. На крају смо се захвалили нашим домаћинима на прелепом гостопримству и изразили вољу да их поново угостимо у нашем граду.

Овај пројекат ми је омогућио много тога. Поред доброг дружења, упознао сам културу једног народа, њихов језик и традицију, а пре свега сам обогатио своје знање језика. Стекао сам много другара, са којима ћу остати у контакту. Ђела је оставила фантастичан утисак на мене, због чега ћу је сигурно опет посетити.

Угљеша Милашиновић VII/5

